

ПАМ'ЯТІ ВІТАЛІЯ ПАВЛОВИЧА ДМИТРЕНКА

17 травня 2016 р. пішов із життя видатний учений-агрометеоролог, доктор географічних наук, професор Віталій Павлович Дмитренко.

Віталій Павлович Дмитренко народився 03.06.1931 р. у м. Біла Церква Київської обл. Закінчив Говірський (нині Кам'янець-Подільський) сільськогосподарський технікум (1949 р.), Одеський гідрометеорологічний інститут (1954 р.). Працював ст. інженером, нач. відділу агрометеорології Західно-Сибірської ГМО (1954-1957 р.).

Після навчання в аспірантурі УкрНДГМІ і захисту кандидатської дисертації (1964 р.) керував лабораторією агрометеорологічних прогнозів. 1973 року В.П. Дмитренка було призначено завідувачем відділу агрометеорологічних досліджень. За сумлінного ставлення до обов'язків керівника, відділ неодноразово ставав переможцем у соціалістичному змаганні в УкрНДГМІ.

У 1987 році В.П. Дмитренко захистив докторську дисертацію на тему «Моделювання впливу агрометеорологічних факторів на урожайність зернових культур для оцінки і прогнозу її в Україні».

Наукову діяльність В.П. Дмитренко присвятив дослідженням у сфері агрометеорології, опрацюванню та математичному моделюванню закономірностей впливу агрометеорологічних факторів на ріст та розвиток рослин, біологічну продуктивність і на урожайність сільськогосподарських культур, а також на ефективність ланок і всієї системи землеробства та агрофітотехнологій на засадах розвинутої ним екосистемної концепції.

В.П. Дмитренко започаткував експериментальні спостереження за посівами сільськогосподарських культур для оцінки їх росту та розвитку, а також стану й умов перезимівлі озимих культур. Він запровадив новітню практику авіаційних обстежень, яка давала можливість відтворювати реальну картину стану сільськогосподарських куль-

тур на значній території України в різні періоди їхнього розвитку для подальшого прогнозування рівня врожайності.

В.П. Дмитренко дослідив властивості та вплив несприятливих і стихійних гідрометеорологічних явищ на об'єкти землеробства, опрацював і запровадив поняття плодотворності клімату, розвинув основи гідрометеорологічного забезпечення народного господарства. Він розробив низку методик агрометеорологічних прогнозів урожайності польових культур та таких методів як оцінка врожайності, несприятливих явищ, спостережень, дистанційних авіаційних обстежень, умов виконання операцій агрофітотехнологій, визначення економічної ефективності інформації тощо. Усі ці методи було впроваджено в оперативно-виробничих підрозділах України, Молдови, Білорусі, РФ, а також у Польщі, Болгарії, Угорщині, Словенії, Німеччині. Практичний доробок його досліджень використовується в гідрометеорологічному забезпеченні сільського господарства та в навчальних процесах.

Під керівництвом В.П. Дмитренка підготовлено та захищено 5 кандидатів географічних наук.

Світла пам'ять про Віталія Павловича Дмитренка залишається в його публікаціях, які завжди будуть нагадувати нам про нього, як про людину з унікальними творчими здібностями. За наслідками багаторічних досліджень видано монографію Дмитренка В.П. «Погода, клімат і урожай польових культур». Загалом його науковий спадок налічує: 7 монографій, 33 підручники, 2 тематичних словники, понад 300 наукових статей та навчальні посібники. Дмитренко В.П. багаторазово був автором та редактором збірника наукових праць УкрНДГМІ, які за його ініціативою видавали під рубрикою «Погода і урожай».

Упродовж багатьох років Віталій Павлович викладав агрометеорологію та сучасні проблеми екометеорології й еокліматології в Київському національному університеті ім. Тараса Шевченка. У 1991 р. його атестовано на вчене звання професора кафедри метеорології і кліматології географічного факультету. Він керував науковою роботою магістрів цієї кафедри. Був членом спе-

ціалізованої Вченої ради Д26.001.22 Київського національного університету ім. Тараса Шевченка.

В.П. Дмитренко був членом Комісії із сільськогосподарської метеорології ВМО та брав участь у низці робочих груп і керував виконанням міжнародної наукової тематики із прогнозування врожайності та виданням збірника методів агрометеорологічних прогнозів розвитку й продуктивності озимої пшениці для гідрометеорологічних/метеорологічних служб соціалістичних країн.

У рамках Конференції директорів гідрометеорологічних служб соціалістичних країн брав участь у складі робочої групи по агрометеорології в 1977 р. в Софії (Народна республіка Болгарія), у 1978 р. в Будапешті (Угорська народна республіка) та в 1979 і 1981 рр. — у Варшаві (Польська народна республіка).

В.П. Дмитренко брав участь у ліквідації наслідків аварії на ЧАЕС (1986-1988 рр.). За сумлінну працю та наукові досягнення його нагороджено орденом “Знак Пошани” (1986 р.), медаллю “За доблестный труд” (1970 р.), “В память о 1500-летию Киева” (1982 р.), “Ветеран праці” (1986 р.), а також знаками “Отличник гидрометслужбы СССР” (1971 р.), “Почесний працівник гідрометслужби України” (1999 р.), Почесною грамотою МНС України (2003 р.), відзначено срібною та трьома бронзовими медалями ВДНГ СРСР, трьома дипломами ВДНГ УРСР, низкою Почесних грамот Держкомгідромету СРСР та Почесною грамотою Національної академії наук України з нагоди 80-річчя з дня народження.

Віталій Павлович Дмитренко був відданою науці й принциповою людиною, виховав низку фахівців у сфері агрометеорології та суміжних наук. Пам’ять про нього назавжди збережеться в серцях його колег, учнів та друзів.

Колеги та вдячні учні